

**XXXI МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 31

19 грудня 2017 р.

м. Переяслав-Хмельницький

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
XXXI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**
19 грудня 2017 року

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2017

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

Совет молодых ученых университета

Материалы
XXXI Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**
19 декабря 2017 года

Сборник научных трудов

Переяслав-Хмельницкий – 2017

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали XXXI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Вип. 31. – 663 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Базалук О.О. – доктор філософських наук, професор

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Доброскок І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Склярєнко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Материалы XXXI Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2017. – Вып. 31. – 663 с.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Базалук О.А. – доктор философских наук, профессор

Воловик Л.М. – кандидат географических наук, доцент

Дашкевич Е.В. – кандидат биологических наук, доцент (Беларусь)

Доброскок И.И. – доктор педагогических наук, профессор

Кикоть С.Н. – кандидат исторических наук (ответственный секретарь)

Евтушенко Н.М. – кандидат экономических наук, доцент

Руденко О.В. – кандидат психологических наук, доцент

Садыков А.А. – кандидат физико-математических наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат филологических наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медицинских наук, доцент (Узбекистан)

Сборник материалов конференции вмещает результаты научных исследований научных сотрудников, преподавателей высших учебных заведений, докторантов, аспирантов, студентов по актуальным проблемам гуманитарных, естественных и технических наук.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, достоверность фактов и ссылок несут авторы публикаций.

©Авторы статей

©Совет молодых ученых университета

©ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий

государственный педагогический

университет имени Григория Сковороды

others. In general, it can be seen that teachers did perceive their learners loved reading aloud better than silent reading. On the other hand, they admitted that they rarely, if ever, applied silent reading in the classroom. This suggests that children might like to read silently if they sometimes had the opportunity to do it.

In sum, most of the teachers agreed that oral reading alone had little to do with comprehension. This might not have been conscious on their side, but they admitted that reading a text orally and not translating it fully, sentence by sentence, would never result in comprehension. When reading aloud, children pay more attention to trying to pronounce the sounds properly, than trying to understand the meaning of the text.

Finally, it seems that for teachers of English in Transcarpathian Hungarian schools the process of reading means nothing else than reading out loud and practising proper English pronunciation. They do not want their learners to understand immediately what they are reading. Instead, they make learners translate every little part – from separate words through sentences to paragraphs – of a text. This is, in fact, a discrepancy between the teachers' perception of the reading process and the actual meaning of it. This misconception should be altered.

LIST OF LITERATURE USED

1. Густі І. Чому вчителі англійської мови Закарпатських угорськомовних шкіл використовують читання вголос на уроках англійської мови? / Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість. – Київ: Видавництво Європейського університету, 2003. – С. 83-86.
2. Alderson, J. C. Assessing reading. – Cambridge: Cambridge University Press, 2000. – 365 p.
3. Helgesen, M., Gakuin, M. Oral reading – a fresh look. / Ed. R. R. Day, New ways in teaching reading. – Alexandria, Virginia: TESOL, 1993. – PP. 261-262.

УДК 371.05.78

Галина Дорожко
(Мелітополь, Україна)

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У статті автором наголошується на важливості розвитку творчого мислення молодших школярів, як необхідної умови формування творчого інтелекту особистості. Авторка розкриває шляхи розвитку творчого мислення молодших школярів, зокрема через створення необхідних, сприятливих умов у процесі навчання; використання творчих завдань на уроках літературного читання; виконання нестандартних завдань.

Ключові слова: розвиток творчого мислення, молодший школяр, творчі завдання, нестандартні завдання.

In the article the author stresses the importance of the development of creative thinking of junior schoolchildren as a necessary condition for the formation of creative intelligence of the individual. The author reveals ways of developing creative thinking of junior pupils, in particular through the creation of necessary, favorable conditions in the learning process; use of creative tasks at literary reading lessons; performance of non-standard tasks.

Key words: development of creative thinking, junior schoolboy, creative tasks, non-standard tasks.

Розвиток творчого мислення – це одне із важливих завдань, яке покликана вирішувати початкова школа.

Дуже важливо, щоб педагог здійснював процес формування творчого інтелекту учнів вже з першого класу.

Ряд психологів стверджують, що творче мислення в школярів на перших етапах навчання ще зовсім не сформоване. Так, М.М.Волокітіна вважає, що у цьому віці дітям не властиве творче мислення. Це пояснюється тим, що вони не можуть прийти до широких узагальнень. Дедуктивний спосіб узагальнення їм не доступний. Учні початкових класів здатні тільки на основі ряду фактів прийти до розуміння загального положення, тобто в умовисновках можуть приходити від часткового до загального індуктивним шляхом [2].

Проте на відміну від М.М.Волокітіної, такі психологи як Г.О.Люблінська, В.В.Давидов, Н.О.Менчинська дотримуються зовсім протилежної думки, згідно якої творче мислення дитини починає розвиватися з того моменту, коли вона вперше запитала: „Чому...?“ тобто з того часу, коли дитина перший раз задумалась над якоюсь, хоча й не значною, дріб'язковою, проблемою. Адже, якщо розвивається будь-який тип мислення (наочно-дійове, образне та ін.), то формується і творчий інтелект. Хоча спочатку воно є дещо примітивним, проте ще в дошкільному віці закладаються основи для подальшого розвитку творчого інтелекту особистості [2].

Як підтверджує аналіз педагогічної практики, із вступом до школи процес формування творчого мислення дітей у великій мірі починає залежати від педагога, від того як він організовує навчання, які методи і засоби використовує при цьому, які завдання пропонує учням і від того, чи сам вчитель є творчою особистістю.

Тут дуже важливо, щоб педагог використовував у свої діяльності такі методи, які б якомога більше стимулювали розвиток продуктивного мислення дітей.

Треба прагнути до того, щоб навчання було не просто зрозумілим і доступним, але й цікавим. Працюючи над даною проблемою, нам часто доводилось стикатись із явищем, коли дітям навчальний матеріал є досить таки зрозумілим, доступним, проте не викликає у них ніякого інтересу, не активізує творчого мислення, оскільки самі завдання є стандартними, шаблонними.

На сьогоднішній день вже у початкових класах пріоритети надаються розвивальній функції навчання, культу самостійності і нестандартності думки, що забезпечує здоровий інтелектуальний клімат класу [1].

Результативність використання нестандартних завдань значно підвищується за умов їх організації в певну систему. Поняття „система завдань” охоплює таку їх сукупність, яка об'єднана загальною дидактичною метою, наскрізною змістовою лінією предмета, побудованою з урахуванням вікових особливостей учнів [3].

Для розвитку творчого мислення школярів у процесі навчання ми пропонуємо такі типи нестандартних завдань:

- складання і розв'язування завдань на матеріалі довідки та народних знань українців;
- розгляд вправ на розвиток умінь висловлювати здогадки, припущення, доводити справедливість певних тверджень;
- збагачення навчального матеріалу завданнями комбінаторного типу та завданнями з логічним навантаженням;
- виконання інтегрованих завдань – комплексів;
- використання цікавинок на уроках (завдання для інтелектуального самовдосконалення, головоломки, завдання – казки, завдання – вірші, ігрові вправи, тематичні загадки, завдання – веселики тощо).

Використовуючи невідручкований матеріал, потрібно зважати на такі рекомендації:

- на уроці літературного читання додаткові вправи слід комбінувати з програмовими (стандартними) так, щоб попереднє завдання готувало учнів до виконання наступного і ця робота ґрунтувалась на використанні життєвого досвіду дитини;
- особливу увагу необхідно приділити розкриттю сюжету нестандартної вправи, домагатися, щоб діти усвідомили кінцеву мету завдання;
- до моделювання корисно звертатися тільки тоді, коли без цього учні не можуть уявити зміст завдання;

- не обов'язково, щоб учень розв'язав нестандартне завдання самостійно, важливо створювати такі ситуації, щоб він подумав над завданням, спробував його розв'язати;
- під час самостійного розв'язування творчих вправ не варто обмежувати дітей у виборі способів їх розв'язування;
- бажано максимально заохочувати пошуки різних способів розв'язання завдань, знаходити серед них найраціональніший;
- не слід підказувати хід розв'язування, значно важливіше правильно спрямувати думку учня, головне – не кінцевий результат, а сам процес розв'язування;
- при розв'язуванні творчих вправ має всебічно реалізуватися принцип диференційованого підходу.

Видами диференційованої допомоги учням під час виконання творчих (нестандартних) завдань є:

- додаткова конкретизація творчої вправи;
- наведення аналогічного завдання, виконаного раніше;
- вказівка на зразок способу дії;
- пояснення ходу виконання подібного завдання;
- виконання вчителем певної частини нестандартного завдання;
- доповнення до завдання у вигляді малюнка, схеми;
- попереднє розв'язування найпростіших допоміжних творчих вправ;
- елементи допомоги з теоретичними довідками;
- пам'ятка;
- допомога із застосуванням вибору рішення;
- попередження учнів про типові помилки, неправильні підходи і та ін.

Таким чином, основними шляхами розвитку творчого мислення молодших школярів є: створення необхідних, сприятливих умов у процесі навчання; дотримання вище названих рекомендацій щодо використання творчих завдань на уроках літературного читання; надавання усіх можливих видів диференційованої допомоги учням при виконанні нестандартних завдань.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Баб'як С.Я. Розвиток творчого мислення молодших школярів у процесі навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=465908>
2. Лук'яненко М.С. Розвиток творчого мислення молодших школярів / М.С.Лук'яненко // Обдарована дитина. – 2002. – №5. – С. 16.
3. Психологічна діагностика інтелекту, мислення креативності дитини / [Упоряд. С.Максименко, Л.Кондратенко, О.Главник]. – К.: Мікрос-СВС, 2003. – 12 с.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Дубяга С.М.